Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера денз ★ ШОАТТА, 12 ОКТЯБРЬ, 1985 ШУ. ★ № 123 (7158). ★ Мах 3 кеп.

КПСС ЦК Политбюро

КПСС ЦК Политбюро арГІаьнарчу заседане чІоаГІдаьд Сийлахь-боккхача Октябрьски социалистически революцие 68 ту дизара хеталаь КПСС ЦК Лакхехьарчу Маьхьехьаьнгі текстехьа арайоаьнкхаргІа.

2000-ча шерага кхачаллца СССР хаьлча боахама хиизаш яра Комплексни программага хьежаьй Политбюро. Цу программа тІа оттаьлаьд минеральни удобренеш ІІаьйнна хІаьмаш лорашо средствашна, прогрессивни пластически массаш, химически хьовсийн дуьхьа кхьийола лоарХІаме. Химически материалашна дикка дуьхьаГІа арахецилла. Химически промышленность ондаяккхара темпаш лаьхьаьро гІо дерла машиностроени, корта боахам деГІаболаьлеГІа, медикаменташ хьаелга, ГІирсаш хьалдара индустриализаци елга сиклдарш транспорт деГІайоаьлаГІаш, баьхча наха лаьрхІаьча товарийн ассортимент шерьаьра, дикал лаьхьара, потребительски свойствашна тоаЛра.

Хьаьлча промышленнин ІилманІ потенциалах пайда эцилга ІІаьхо тоаЛра ІІаьрзаьл я программа, ту тІа белгалдаьд чІоаГІа эффективни технологически процессаш кийчьяран хьаьрзи, болх бен болча предприятеша реконструкци яраи уж технически кхы тІа а кийчьяран ІІаьдерадаьд донхий ГІулаьхкаш, химически продукташ материалаш арахецна мощносташ кхы тІа а болх бе бойлойилийтлира, производствашта автоматизаци механизаци елга, кулг-кара деш дола баьхкаш ІІеэнергетІа, арахецна продукце дикал лаьхьлеГІ ассортимент шерьаьлГІеш, Тоьаьл дуьхьа ахча хьожаде лерХІ химически индустре кхьаьхьгамхошта чуІе ІІеношу а социально-бытовойн культурни ГІулаьхкашта лаьрхІа ГІирсаш а хьаьлара. Партийн комитеташта ІІаьдиллад химиэаце Комплексни программа тІа оттаьлг заданеш хьоахьашьра хаддаьнга тІаьхьонаш доаттаБелГІа.

КПСС ЦК-ая СССР Министрий Советеи соцам тІаьйнаб 1986 — 1990 шерашка сийрда бесаш долча металлургие байдала база сихаГІа деГІаьнхулвараш техническ боарам лаьхбараш тІаьрзаьдаь чаьхдоаХаргІолча ГІулаьхкий хьаьхьа. Соцам тІа лаьрхІаьча тайнара сийрда бесаш долча металлурге Министерства, машиностроени ГІиплошъеЧени министерствай объединенейн предприятейн болх чІоаГІбаро ІаІашше деза хьатІаоаГІача пятилетке руда доаха мощносташ болх бен дикиг дуьхьаГІа хулийнилга, прогрессивни технологически процессаш, агрегаташ, оборудовани шерагІа юкъеккуьхьилга, хьайоаьнкхаш ІІолча байдалах комплексно дикаГІа пайда эцилга а хІаьЛта иштта сийрда бесаш дола металлаш доазка кергда ІІокхий мотигган нарахецна а. ЧІоаГІа уйла тІаІІокхийтаргьа предприятейн объединенейн продукце дикал лаьхьараи баьхка технико-экономически хьохкамаш тоадараи. Цу деррига хІаьмаш йиш хулийтаргьа хаьлча боахама эшта сийрдача металлаша бизазаГІа кхоачам бе. Союзни республикай Комартей ЦК-ашта, парте крайкомаштен обкомаштен ІІаьдиллад сийрда бесаш долча металлурге предприятей партийни организацешта деш дола кулгал тоаделга, къаьхьгама коллективашка массово-политически болх чІоаГІбелга, белгалдаьд ГІулаьхкаш чакхдахар дуьхьа социалистически яьхьа низ айбелга.

Поздравлени рауьза хиннаЛ Гаьнарча Къулбаьсеан районашен царца' нийсььачча моттигашкен болча предприятей, учреждений, организаций болхной мехка кхьча регионашка чуІева моттигашца ІалашбаГара кхы тІа а чакхъьяьа аьнна правительства кийчьяьна мероприятеша. Цунца дувзаленча льготаш ду йоаГІ-йоаГІа-ча категореех болча болхлоцута, заданеш оттаю чуІе ціенош дуьхьаГІа хьаьлара а уж хьаьдеча метте министерствашен ведомствашен лоана дакъа шердара а.

Политбюро хьежай КПСС ЦК Генеральни секретарь М. С. Горбачев Франце ваХара визита итогашна. Белгалдьхкхад, Франце Президентаца Ф. Миттеранца, цу мехка кхьча политически общественни деятелашца ю ьльа беседаша, переговораш йолча хана яьча ваІаДаша Советски Союзан Францешен юкъера доттаГІаІа отношенеш ІІаьхо деГІаьйоаьлара дина лард елла хиллар. Белгалдьхкхад советско-французски паччахьалкхенашца нерте латтараш ваІашагІкхетар европейски кхеранзле чІоаГІьара, цхьана леладу ерриевропейски ГІулаьхкаш шердараи дуьнен халкьашца юкъерчу хьаьл тоадараи боккхача доарХІаме хиллар. Советски Союзо хьаоттаьлча, космоса минитарзаци ца яйтара, сиздаь хьаьдеш латта ядерни кхьідолен гераэш юхасоцадара, Европен дерригача дуьнен ІІеи дуьнен халкьашца юкъера цхьаьа леладу беркате ГІулаьхкаш деГІаьолаьдара ТІаерзаьйна боккхийча предложенеша дог тешаеш хьаьхьекхаб машар бесаш бола вай паччахьалкхен арахьара политически някъ. Раьза хинна белгалдаьккхар. Советски Союза кердя инициативаш дуьхтача паччахьалкхенийн шеррача общественнесто, политически ГІозаРашеш кулгалхошен къоьбатьъш ГІаьйІа, дуьнен хаьлкьашца юкъера отношенеш бокъонца ґнахцІена яргахьа а дерригача мехкийн халкьийн кхеранзле чІоаГІьиргьаьлга а гоьа тоьара таро хьаеллаш йола акцийн санна доарХІаш хиллар.

Лъ а дийГІа, хьоабалбаьлб Мадагаскара Демократически Республика президентаца Д. РацирااнаЛца хиннача беседа хьаьхьеха новкъоста СССР делегацие бьаьча балха хьаькъехьеш США президентацен доаЗол деХьарча кхьча политически деятелашца США шийн хиннача ваІашагІкхетарийн хьаькъехьеш новкъоста Э. А. Шеварднаьдзе яь информаци а.

КПСС ЦК Политбюро заседане решенеш ІІаьйнай чурчен арахьарчен политика цхьаДолча кхьча дешаех лаьца.

Кхоана—юрта боахама болхлой ди

ТІтІьаь барХІаГІа цу ДЯ Гиреев Маншарипа Назрановски района «Экажевский» совхозе механизатор волаш хьаьнала къаьхьега.

Цу юкъа йоккха балха опыт нарарсзаьлй цо. Цул совгІа кагийча наьха хьехамча а ва Маншарип.

Цхьа цу ІІаьдахийташ хьалха латтача механизаторашца социалистически яьхье хьаьлхе ца йоаккхаш.

СУРТАШ ТІА: лаьхьеха «Экажевский» совхоза механизатор Гиреев Маншарип; лоьехьа — хьажжІаш чуэцаш хьайоаГІа комбайн.

И. ПЛИЕВА сурташ.

* * *

Юрта боахама Денна хетаь материалаш еша 2-ча оагІо тІа.

КПСС Нохч-ГІалгІай обкома пленум

Селхан, 11 октябрь, парте обкома заседаней зале КПСС обкома IX пленум хиллар. Цига дийцар «Бакача наха, къаьсттА кагийхошта, идейно-политически, интернационалий, тІема-патриотически кхетам лулга ІІаьхо тоадара областной партийни организацийна хьалхашка латтача деккарех» яха дош. Цу хьакъехьа доклад йир КПСС обкома хьалхарча секретара **В. К. Фотеева.**

Доклад ювцан къамаьлаш дир **Н. И. Семенова** — парте Грозненский горкома хьалхарча секретара, **А. З. Мицуцина** — машиннаььа Гудермес станце локомотивни депо слесара, **Б. К. Чагаева** — парте Сунженски райкома хьалхарча секретара, **З. А. Озаровас** — Грозненска № 15 йолча школа-интерната директора, **Х. Х. Бокова** — Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председателя, **Г. Г. Махарин** — парте Надтеречни райкома хьалхарча секретара, **С. Н. Хуркаевас** — Ачхой-Мартановски района «Урожайный» совхоза бьаьдаьрааш ледаьеча бригада бригадира, **Г. Г. Олейникова** — Нохч-ГІалгІай облсовпрофа председателя, **В. А. Корабдева** — Къулбаьседа-Кавказски ТІема округа военни Совета члена а политуправлене начальника а, **М. А. Зурабова** — халкъа депутатийн Назрановски районин Совета исполкома председателя, **Г. В. Чумакова** — БЛКСМ Нохч-ГІалгІай обкома шоллаГІча секретара, **Д. К. Безуглае** — республикански «Грозненский рабочий» газета редактора, **В. В. Виноградова** — Нохч-ГІалгІай паччахьалкхен университета профессора, «Знание» общества республикански организацие правлене председателя, **С. Н. Хаджиева** — ГроэНИИ директора, **Ю. Ю. Мищенко** — Нохч-ГІалгІай АССР чурА гІулаьхкий министра.

Дийцача деша хьакъехьа боагІаш бола соцам тІаийпар.

Парте обкома пленуьмо дийцар организационни дош а. В. И. Белозеров пенсе вахарда пленумо КПСС обкома бюро члена деккарех мукъаьвалийтар. Г. Х. Эльмуразев кхьча балха тІа хьожаварцен ше деккарцен КПСС обкома бюро члена кандидата деккарех мукъаьвалийтар.

Пленума балха юкъе дакъа лоацаш вар КПСС ЦК организационно-партийни Отдела инструктор **Г. В. Саенко.**

Пленумах йола материалаш кепатохарьЛ газета тІа.

14-гІа декада

ЛаьрхІар кхоачашду

«Малгобеннефть» НГДУ менеджмент-кхоачаш «КПСС XXVII съезда — хьинарча къаьхьагаш 27 декадаІ» яхча девизаГІа ціенош ГІулаьхкаш ГІулаьхкаш ГІулаьхкаш

КХОАНА—ЮРТА БОАХАМА БОЛХЛОЙ ДИ

ПАЙДАНЕДАР ЮКЪЕКХУВЛАШ

Укх шера шоай профессиональни цІей дика дезду республика юрта боахама къаьхьегамхоша. Хьайбайн лаьттанцареи продукцеи дукаГІа йьхай, нийч а йьй. Кararча пятилетке паччахьлхиенга цхьаДолча боахамаша еха коартолаш, бабьдаДаран, сом, ихх тайпа продукци дукхха а дукхагІа я.

1984 — 1985 шера хьайбаш Іангара доахача, продукташ дукхагІа йхарах йохкаран делаьйча Ерригсоюзни социалистически яхье котбаьннараш а лаьрХІа КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Сийлен грамоташ еннай Назрановски районе, Сунженски районе XX партсъезда цІерагІча колхоза, Гроэненски районе «Атагинский», Надтеречни районе «Гвардейский» совхозий хьайбаш леладеранта.

Назрановски районе «40 лет Октября» яхача совхоза шурий компдексана, Урус-Мартановски районе «Гехинский» совхоза № 2 йолча шурий фермана, Ачхой-Мартановски районе «Самашкинский» совхоза № 1 йолча шурий фермана, Шалински районе «Джалка» совхоза, Ножай-Юртовски районе Ленина цІерагІча колхоза хьайбай фермана СССР юрта боахама Министерствеи СССР юрта боахама болхлой профсоюза ЦК-ан Сийлен дипломаш еннай.

Хіьаьта 25 фермеи цхьа бІаь совгІа хьалхалатта болхлон белгалдьаьнкхав ахчан премеши маьхе совгІаташ деппа.

Цхьа эзар совгІа хьалха латтача болхлоех пятилетка ударникаш еннаб. Цар хьанал хьалха кхоачашЬйлаш планаш тІаийца социалистически денкараьш. Юрта боахама къаьхьегамхоша шоай низ дІаккоовар ду Кхачий программа толаме йхочаьнгІа.

Ялат доллача хІаман корта ба. Из дика хьайбаьхьдара чІоагІа къаьхьийтад колхозхоша, совхозий болхлоша. Хіьаьта толамаш а дьхьад. Ка бола ялат дика хьийьхьад Ачхой-Мартановски районе боахамашка, Сунженски районе колхозашка, Гроэненски Урус-Мартановски районий совхозашка, Шалински районе «Джалка» совхозе.

Гроэненски районе «Атагинский» совхозо планал кхоззен аХаззен дукхагІа дехкад ялат, хіьаьта ду районе «Куларинский» совхозо — шоззен аХаззен. Шалински районе «Предгорный» совхозе кхаш леладеранта хІара гектара тІара 33 центнер ка бола ялат дьйнкад.

Республике цІи хеза ва Назрановски районе «40 лет Октября» яхача совхозе хьажйаш кхееш вола зеннеиой Кодзоев Базыдуйн. ДІадахача шера хІара гектара тІара 106,3 центнер хьажйаш чуийдар цун зеноос. Уж хьалхлелыр хІин дехкаш доаьчта кхай тІа. Укх шера а низ дІаккоочар дьдь цун зеноос хІара гектара тІара 110 центнер хьажйаш йоахаргІа йьйна дика доаш кхочаьщдара. Ду масало къаьйта хьаьхьох интенсивни технологех хьажйеш хІина дукхха а дукхагІа хьажйаш чуя йиш йолгІа.

Интенсивни технологи шерра юкъйолаеш лаТ вайцІга. 1986 шера ду хьисапе 55 эзар гектара тІа хьалхелдерга ялат. Цу дьхье белгалда опыт Ісаьй Шалински районе «Джалка» совхозерча Социалистически Къахьегама Турпала, Паччахьалхин преме лауреата Саидов Вауде кулгалдеча мехотрядо. Укх шера цун механизаторша хІара гектара тІара 37 центнер кІа дьйккад, план 21,5 центнер йолаш, планал соийГІа 9,8 центнер а долаш, хІара гектара тІара 20,8 центнер генараш чудендад.

Боккха толам баьйккаб хІара гектара тІара 100 центнер хьажйаш чуийдача «Атагинский» совхозерча Социалистически Къахьегама Турпала Гайтамиров Ширванен Грозненски района Ленина цІерагІча колхозе Шахтамиров Назрудинен кулгалдеча звеноша.

Шалински района кхаш леладеранта ТІехьхоачашЬйлй паччахьалхиенга генарашп дохкара цхьайталагІча пятилетка план. Назрановски района боахамаша дика хьувкъаьйй хьажйІаш, шекара сеВлаш, коартолаш, Шекара сеВлаш хьадикхеева боккха толам баьйккаб Гудермесски района совхозаша а.

Паччахьалхиенга хьайбай продукташ йохкара ййс беста планаш ханая хьалха кхочаьшЬйлй Назрановски Надтеречни районий боахамаша, кхычар.

Цар хьалаш тайп-тайпара дале а, цхьаьнкъда, цаІ да юкъара — тІадиллА гІулакх творчески, бехкнтокаме хеташ леладеГІа, кердадарашта, Іилмана карагІаьнарашта чІоагІа тІеИхьуш хилар, ерригча таронех пайда эцаш а массе хІаман кхом беш а хилар.

Целиноградте хиннача партийно-боахама совещане белгалдьаьнкхад хьайбай продуктивность дакъаьр боахамашка ду. Кийчдеча боахамашца машар хила дагабаст хьайбаш леладеранта. Дерригга ниаш тІедерзадьад цар гІулакх тоздаРоа, Іаьнгара ба бетта хІара дийнаьха 30 процентага діахкоачаш шурца дукхагІа йьхкаш йьхкай дІадахача шерада ниесийча.

Йолхоза шурий фермай болх эрагаьла болабеш боахама доалде керда кулгалхой эттачул тІехьаГІа. ЭгІа ба хьала цар порядок оттайнер рационагІа доагІаш дола концентрирований доаьвар, цхьа килограмм хиллаш хІара тІера а ца доалийташ, хьайбашта діахкачийтаР. Тараза тІа эзачул тІехьаГІа бригадирашца хьаййора из, кулгаш а яздеш. Лоаьцца аьлча, да мел дезар дир кулга цІена боацдарех концентраш дорарра а лерттІа доаьхан кхабара а.

425 етт ба ферме бетташ. Цахьдаш моша доаьхьар доаттадеу механизаторашца. Цул совгІа хІара бежана дийнаьха 20 килограмм доакъара свеилаш а тел. Цудухьа ди тІехьа хьайбаьнкхаШ шура дукхагІа а хул. Укх ненотІа ферме йІолла хІара кхрабаьча Іаттагара 8 килограмм шура йьхкха Іац. ДуХха ха ярг иззал ка на йоаьнкха.

— ХьайбаЙ боахам дика тоьбара цай ахи шу ха эшарбя тхона, — йоах колхоза председателе Ахмадов Сапара. — Хьалхеедеш латт шинарашп. Церех дукха шура аьш дола доахаш хургдолаш да. ТІаккха аьттуо боал кІезига шура а йуш эсала дараш юкъера діа а доахаш, дика доахаш Іуладе хилийта. Хала дале а паччахьалхкенга шура йохкарга кararча шера план толаме кхочаьшЬергІа колхозо. Дика доаш хьайбаш Іаннгара дахара а цу юкъа шуреи дулхи доккара а района боахамашта юкъе йьрхкача социалистически яхье хьалхаЛаттарашта юкъе колхоза ферма коллектив хургхиларах тешаш ва со. Из толам шура. Доккхий толамаш доаьхаш кхьхьег Айдаевес діаЗо йоДеча хана а. 1984 шера йоахарга хІара Іаттагара шура яккхарга план кхочаьчийна 191 процент.

КПСС ХХVII съезда дикача совгІатаьнца нийсаьлча йьхкаьхара тІаТеІІа болх беш я къона доаррка. Хіанзле тІехьхкочаьчаьлЬ кararча шера план.

Къахьегара тІера доаьш шоай берашца хьалхдер чІоагІа деззаш бер Аюпи Халимати, Царна доккха совгІат а хулаш шоай юртара йоькъера школа кхиьнкъаьнна йьхкаьчу фермеи йьхкаьнна йьхкаьчу фермеи йьхкаьнна йьхкаьчу фермеи йьхк

Хьалхалаттарий опыт—массанена

ИНТЕНСИВНИ ТЕХНОЛОГЕНА—ШЕРРА НИКЪ

ХьаІайоаґіача пятилетка шерашка интенсивни технологен ларда тІа ялата культураш хьалхкеяра дукхаґІа терко е езилга белгалдаккхар ухх шера 7 сентябре Целинограде хиннача партийно-боахама актива совещане КПСС ЦК Генеральни секретара М. С. Горбачева.

Интенсивни технологех ка бола ялат кхедара опыт ювцаш семинар хилар ухх деношка Шелковской района «Красный пахарь» яхача колхозе. Цига дакъа поацаш хилар КПСС Шелковской райкома, республика юрта боахама министерства, ГОМС-а викалаш. Хьалха нийсдолийташ хиннача ґІалаттех, уж діадахара ухх шера де перхІачох дийцар боахама кулґалхоша, специалисташа, кхаш леладераша.

Тахан газет дешаршта оаха діайовзийт интенсивни технологех ялат хьалкхедара «Красный пахарь» яхача колхоза специалисташа Іоаяь опыт.

Редакцена бакъахьа хет Нарановски, Сунженски, Малгобекски районий совхозийн колхозийн специалисташа Іома а яь цох ма могта пайда ийцача. Цо доккха новкъостал дергда ялат дукхаґІа даккхара.

БАХЬАНАШ А ЦА ЛЕХАШ

Интенсивни технологех ялата хьувкъама программировани е тхо гІийрегадац але йиш яц. Соаяка 50 гектара тІа кІа діадийра оаха цу хьисапе. Лаьтта аха доладелаьхьа кІера гектара тІа пхиппха центнер минеральни удобренеш тайсар. Цхьабанъда, чудуйташ хиннеча хьа хий дилла карагІдаленазр. Трактор леґара кхей тІа эшаьча никъ а биллиназр. ДІадийнача ялата хулача лазарешта, зене йолча садоаелаача хІамашта, оасара дуьхьала лерттІа обработка е чІоаґІа новкъарле йир цу гІулакхо.

Бахьанаш дукха дер. Гербициддаш, молекаш товсаре оаха еннача заявкаґа хьежжа самолет йІаттадар. Чу молхаш эьлча хин пурх беш йолле штангеран опрыскивателаш лецар районнерча «Сельхозтехникаю» тхона ма эшша. Колхозе тоъал ядер уж. Хьаьта а кІера гектара тІара 28 центнер ялат чудера е колхозе гІоллра чуийдечул 8 центнер дукхаґІа.

ТІадоаґІаче шера колхозе кІера гектара тІара чуэцарґдола ка бола ялат 28 цейтнерга, хьаьта интенсивни технологех дІадийначара 35 — 40 центнерга дІакъоачеде лаьрхІад колхозхошца.

Плоскорезех, РВК-3,6 яхача агрегатех пайда е эцаш, ка бола ялаташ дІаде лаьтта кийдара керда технологи юкъййоаларо дика лаХхйр механизаторий къаьхьегама оасарле, балхий дикал. Йиъ плоскорезаца РВК-3,6 яхача кхаь агрегатаца дийнахьа юкъера лаьрхІева 50 — 60 гектар тІа кІа кийчдора механизаторша ухх гурахьа, хІаьта хьалха дезача дискови маннаех, тІара лаьтта нийсдара тракторашца тІаьхьтехкарІа рельсех, рейкех пайде эцача хана изаал йолча техникаца шозза кІезигаґІа бора из болх.

Кердача технологех ялат дика хьувкъедеча- боахамашка санна, минеральни удобренеш доакъоа е деш, тувса лаьрхІад оаха ухх шера. Из кхоачаьдеш е де. Лаьтта аха доладелаьхьа кІера гектара тІа 8ІІа- килограмм фосфорний азотний удобренеш тайсар. Хіаьта хІанз, ка бола ялат діадувча хана, селлкашца кхеі а 20 килограмм кхочийташ тувс уж. Кхей картограммашка хьежжа кхы тІа а планаґІа йоаґІаран, ялата фийг биза болаьуча хана подкормка еш йохкаргІа.

Цхьабакъда, агропромышленни комплексе ґІолларча тІоай партнерашта; «Сельхозхиммаи», «Сельхозтехникаи» рьяза дец тхо. Хіана аьлча, хіанз а кхочийташца яц тхоґа лаьтта кийчдера эша плоскорезаш, РВК-3,6 яха агрегаташ. Цуо совгІа ец плоскорезга запасной оетилаш, РВК-на цаа кольчати катокаш яц. Царех цхьа агрегат ехеча діаяо болх бе йиш йоацаш дусарґда тхо.

Во новкъостал ду тхона «Сельхозхиммех» а. Гербицидаш тохаш йола РУМ яха цхьаькха агрегат яц тха, кІезигІа е оасарца, зене йолча садоаехача хІамашца, лазарашца къовсам лоаттабара эша штангеран опрыскивателаш. Цу тайпара техника «Сельхозхиммия» яхача объединенега шортта я. Бакъда, цунгаре из яккха а геттара хала да, хьалуш яр а стаьа йох.

Кхашкара балхаш шерра доладелча колхоза механизатораша са тессача деиз болд хьаьлаллаца къаьлег, хІаьта «Сельхозхиммера» лаьтта хьаьнДера, кхыдола гІулакхаш дара баккийтаяш, цкъа дале, балха, тІехьабиса хьа а боаґІа, шозлаґІа-дале, хинал дукхха хьалха діа а болх. Цуо соаґІа, каст-каста хуо шоай боахаме эпрраяка ца еш хьа а баьхке, цер машинашта колхоза доггор чудотта дезаш. Доагрессмаочни материалаша объединене шоай фондаш а эшшаьа моттиге діаяха доагор чудоттера лаьрхІа кийчьяь машинаш а йоллаше ду из.

Уж гІулаккхаш діахо йодача хана «нийс ца делиттара «Сельхозхим» кулґалхоша йоаххо ергья, аьнна хет. Ялат — массе хІаман корта. Из кхедеча тхона нийса дакъа лецца дезв РАПО ґІолларча тІа партнерашца а.

В. МОЛИТВИН,
колхоза керттера агроном.

ДИНЗА ДАРҐДОАЦАР

Интенсивни технологе діа ма дехкара ялат діадувш хилча тІехьайийза віашаґІьелла кхо сеяла хиле езв. Из правила толхайича хилле дезе харш хурґдец. ТІеккха діахо йодача хана ялат хьалкхедера де дезв балхаш лерттІа чаккдеха аьттув баргбеш.

Кубанский ставропольский аренашка лелаґІурґъ цхьаь трактора тІехьайийза віашаґІ хетта кхо сеялка. Мишта лелаергья уж вай віамигача кхашка? Цуо соаґІа, мелиорации яьчча кхашка дукха харшашн сингаравш йоакх, дехьавувла веза тІийш а готтиге де. ТІеккха фу де дезв? ВіашаґІа яьхьа тІех яьха, сеялкаш кхаьвашаґІийокка делче дукха ха йоаеє езарґьар. Оаха кхы тайпа ниъ лехаб ца гІулакха.

Бабцадаерашц діадувча къьвнача сеялкех хьаньха дозуш хьостаделш йоал маркеращ ехкий кхо а агрегата. Цереч цхьанне ґІара трактора хьалх хашкарн тІехьашкара чаркаш йолха фу кулґалдоаха йиъ сошник діайоаккх.

Хіаьта хіара сеялкага мишта болх байг. Хьалха діайохийт ши маркер йоалла моллаґІа, сеялка. Цунна тІехьа хуо сошникаш хьа а йоха, тракторни чархаша харшашн дутар. Эггара тІехьа йоаґІа — кхоалґІьар. Сеялкаш шозза чакх а йъхе кийнбу уж юхаяра эшаш бола овса. ТІеккха маркеро дьхача техникех кІа діадуьш діайода хьалхара яр. Цуо тІехьаґІа — сошникаш діаьхьарн кховґІьарн. Юхьера хьаьуо хилле дезв ййс метр шорал доле харшаш.

Ялат діадеделхьа лаьтта кийчдеча цхьаьца хувцамаш дадл оаха. Цхьа шу діадахийтадац из болх беча хана шоозза, кхоозза, цхьайолча хана дидезза а дикаш, культивацш, мах.кхаьца це доахаш. Хіаьта а ма хетта обработка дика е віашТІехьдалецер. Кхай тІа юсар галаш, харшаш. Цер ялат лерттІа діадийтацар. Из бахьан долаш чуэцаче хана дуьхьа ялат довш моттигаш а нийслора.

Уьх шера оаха кердача бесса кийчду лаьтта. ХьалхаґІа хий а дилле тІоадал Іоаю. ТІеккха плоскорезаца оах. Цуо тІехьаґІа из цамцадоаккх, нийсду. ХьалхаґІа кхай діоахалла ю обработка, цуо тІехьаґІа агрегаташ пхораґІа ухийт. ТІеккха геттара дика тоалу оахам, 10 — 12 сантиметр кІоарга хул цамцадьккха лаьтта, Іоаяь тІоадал а дикаґІа юхеюс.

Цу дерриг ешттув боалийт интенсивни технологе діа ма дехкара ялат діадда, дегІадоаґІача хана агропромеаш чаьхьяха, бухсоцщаш из дика хьувкъеде.

Н. ФРОЛОВ,
ґІертера инженер.

Нах раьза ба

Шеначоі яхача участке интенсивни технологех мухх діабувш боахача Беликов Сергеецен Москаленко Алексеецен віашаґІихийтар тхо. Уж сеялщицаш ба. Сергей трактористца Ахуев Салмуца ва, хІаьта Алексей — Абдурашидов Рамазанаца.

— Миштад шун ґІулакхаш? — хьаьттача:

— Геттара дика да! — жоп делар цар.

Да а дар из нита. ЛерттІа кийчдаь дар кхаш, ший ханнахьа хьаґІанкхьар фу. Минеральни удобренеш. ДелкъийґІа біайха яхача бахь. Цу ґІулакхаша овсаре болх бе безам хулийт.

СУРТАШ ТІА: (лаххехьа) — «Красный пахарь» колхозе интенсивни технологех ялат діадера лаьтта кийнДеш йоахка агрегаташ; (юкъе) — трактарист Б. Аджигиреев; лохехьа — ялат діадувш латт.

Х. БИЦИЕВА сурташ.

ЛОАРХІАМЕ ҐІУЛАКХ

Уьх гурахьа 2700 гектара тІа тайп - хіара ялат діадеде дезаш да тхо, царех 300 гектара тІа — интенсивни технологех. ДукхаґІа шерашка Іоаьльча опыто хьаьхоьх, дукхаґІйолча хана йоьхьал латтача тха зоне эпача боарамах чудуйташ хий ца диллеш дикача хьувкъамга сатувса деза доаирлиг. Цудухьа август бетта діаболабаь из болх ґІатеІІа діахо беш да тхо.

Хий дуллача дика къахьаьца ба Аманов Кадыр, Дадаев Магомед, Сердюков Василий, насосни станце машинист Горбунов Степан. Меаиорацде дуьхьа болх бах ца шерех хІаравар. Цудухьа балха цаІ-их норма кхоачаш ца еш ди діадахийтац.

В. КОВКО,
керттера гидротехник.

ЛАЬТТАНА—ТЕРКО

Гурахьа ялат діадувча аз къахьаґІа хьалхара шу ца даш. Геттара самуэьане хуо дика тоадаьча кхай тІа из болх беча хана. Хіаьта лаьтта тІера мийдаьнца, йоькхий галаш йоаш хилча геттара хала хуо фу лерттІа- діаде, нормаш низтъка мара кхоачашьюлан.

Кхьча тайпара да хІанз, ялата культураш интенсивни технологех діае йолаьльчул ІхьаґІа. Геттара дика кийчдаь хул кхаш. Цудухьа хІара дийнахьа 55—60 гектара тІа ялат діаде карагІдоал тхона. Иштта оасаре къаьлеґа ІІІаьлІехьдоалийт, трактор діалеледа моттиг а юташ ялат діадувш хиларо.

З. МУСАЕВА,
мехотряда участник.

ХЬАДЕР—ТЕШАМЕ

Механизатор Аджигиреев Борис ялата культураш лецца тха отряде къахьаґа вена дукха ха яц. МТЗ-80 марках трактор елар цунна. Духьашха тайп - тайпарг белхаш дер. Хіаьта интенсивни технологех ялат діадера лаьтта кийчде доладелча колычати катонашца йоькхий галаш йоахеш кхаш кийсде оттавир.

Хіанз сеялкашта минеральни удобренеш хьаґІанхуьхьаш ва из. Цунна дикадар фуд аьлча, шийна тІадилла молларІа ґІулакх сих ца дуьл техьаме чаккдаяка ґІаґІнаш. Кхы а цхьа хІама да, сага эша новкъостал ца деш діаґІоргваш из.

З. МУСАЕВА,
мехотряда участник.

КЕРДАЧОА—ПАРТИЙНИ ЙОАКХО

Интенсивни технологех ялат кхедеґІа мел дика ґІулакх да дувца эшаш а деш. Вай мехкх дукхаеча облестийкен краішкен балта шерра юкъйоаьлаьлаьл

Х. Нурадилова цІерагІча Нохч - ГІалгІай паччахьлахен драматически театра гІалгІай труппа кийчлуш я керда спектакль оттаг. Б. Метельникова «Ахчуташ» яхача берашта ларХьа лаьрХьа болча фаьлгалгІа режиссера В. Тарасьнца оттаьй ш.

Спектакле дакъа лоацаш ба: Дукуева — Х.Хаспиева; Леший — Т. Тумгоев; Бальпара Кикимора — А. Кодзоева; ЦІе Кикимора — М. Плиева; Хихикалка — Х. Цоева; Къаьнаяр — Л. Кодзоева; Мохнатик — И. Тамасханов; хьун Фусманна — Р. Дзейтова; Ноккхаьна — Ф. Албакова; Кот — С. Гайсанов; Ваня — М. Хаданев.

Спектакла премьера хуьлгьа кастта.

СУРТА ТІА: спектакле дакъа лоацашбараш.

И. ПЛИЕВА сурт.

ЛОАМАН КРАЕРА МЕТРОПОЛИТЕН

Ереванг метрополитен хьалъяр ший тайпара болх лоархІ специалисташа. Мишта кхетаде дезаш да из?

— Тха метрополитен ший тайпара хилар, кхетадеш ма дарра, ма хьалъяь хургилдарах латтаг, — йоах гІишлон директора Капланя Галина. — Шоай тайпара а цхьацайалча моттигашка Іалаьмате чоалхане а да из хьалъяра хьалаш. 30 шу хьалха специалисташ кхьметтел ала а йиш йолаш бацар Армене столице метро хургьа. Хіана аьчча, 1,1 миллион саг вахаш йола Ереван лоамІукен сейсмичий моттиг ген уллі, хІаьта тоиделаш яхара хьалъш тоъал чоалхане долаш а я.

Соахка Ереванан метрополитена хьалхьрча аргІан пхи станци ДІаелар аьспуладете, хІаьта ГІишло ше хьокхама — экспериментальни лаьрХІай, Бегаш мичаб из: 12 километр ВІаьхъача ерегача трассе наст-наста хувцалора инженерно-геологически хьалаш. Лаьтта вІаьхара геттаре дукха а хиш ТІаьгІулар, проходчикий наьхъ ТІа найсларе текхаш йола ГІомарш, бутуа тІой, мойсаьхаза чхараш, аьлешн доьхъашн долда моттигашн. Цу ерриначь фактораца а хІаьта ишта лоАмен кхеа тоъал чІоагІача сейсмичность а хІара хъаьст-хъаьстача моттиг кергда нийсларе леха еаача оттабир проходчикашн проехтировщикашн.

Хано хьаьсенхар, специалисташа дь лоархІамашн хІаьта ишта проходчикаша. Іалаьмате хала хьийгІа хьан зеька дайна ца хилар. Транспорта керда тайпа чІоаттІа дезаденнад еревандаша. Хьалхарча аргІан станцеша шоайла йийзар Ереванга кулбаседехьара, керттерча даьхье нах бахаш йола районашн Армене столица дуьнхьа промышленни предприятеш чугулъяь дола города кьулбехьара даьхьеш. Транспортаца нийс беш поа ха 30 — 40 минут кІеанГьеннай дукхха ереванДаьта. ХІанз цІе миллионга кхочаш пассажирашн ДІаьхьа буг метрос бетта.

Тахан тоъал шьара гучаюьлаш я Еревански метрой ДІахора перспективаш а. Хьалхара аргІа чаьхьььаьнгІ тІехьаьгІа «Аэропорт» яхача нах бахача массивагаьха йилла йолайнр траса. Проектировщий планаш аьхха ХьийлаІ Армене столица дегІаяра перспективаша. 90-ча шерашка хьалде долдерда «Дружба» яха станци ереванскн автозаводца ювзарГІоьаш дола хьаьстта га. Города хІанзара ВІистоп ДІахо йодача хана вІаьш ювзарЬа метрой радиальни линеЬца.

Г. ОГАНЕСЯН. (АПН).

Спорта хоамаш

ШТАНГА

«Динамо» яхача Российски республикански соста езача атлетиах йола чемпионат чаьхьалгар Грозне. Цу яхьашка дакъа лоацаш 60 совгІа спортсмен вар. Нохчи ГІалгІай команда 14 штангистах латтар. Уж берригаш а тренераша Н. Кодзоевен А. Адаменоски хьалхьеба бар.

ЦІхьанне а аьттув балансар вай мехкахоцца М. Седаева кьовса. М. Седаев СССР чемпион а дуьнен хьалкъашта юьхьера спорта мастер а ва.

ІАМ

Грозне Спартака цІерагІча улица тІа дагІеча №№2 49, 51 йолче цІеношта хьалхашка нах іохушца теха тІаьнДеш дольса латт. Саг гаш цу шин цІен коа водаш ІвогІаш. КІира совгІа ха я укхаза Бокхча Іам эгта. Боьхонца хьалйазай йиъ гІув, хьалдетташ латт хий. Дика дар цу коашка баха хаг фордеца лелача кемаш тІа болх беш беларе, амма уж дуьхьгІбаьрш машиненьашца гІулдеш доагІеш раш Ба.

Укхазера домоуправ Устархонов Лавча аре ца воалаш цІагІа аьгІа, цу Іам тІаьра ІодоагІаче хиъ ше водаьш Іовьхьар кхеран.

ХЬОГАЛ

ВІалла хий ца молаш саг воахаулургаш я воахаулургаш яхача хаттара эюп дала ІІаьрташ ба Долаева Баха нах. Кхо-ъаъ ди доаьхх укхаза хиъо лекъа латташ. Хьадоладелча сеца іаттаче хана хьалйаьна муьх ДІаьхла ца кхоаеш, сиха лаьъ из.

— Хьайбаьта моладе хилча, тхо-м хий довацаш а Іолургдер, — йоах Батыжева Мареме, — хьаьст сона царех.

Хьайбаьх хьаьстам бе-м Марем ма йий... Хіаьта Мареман хьаьстам бе саг ваг-те?

ХЬЕЖАШ ВА

Грозне Октябрьски районе Декабристий улице № 61 йолче Грозне № 61 йолча берий беша кІел подвала чу бухбуьча цІаьгІа вахача Гамаев Іадраьхьмана цІаьгІа телефон латт. Цун цкий номер 3-89-55 я. Цхьаьнакхетарг, цу номераьх ДІаГІаьва телефон хьа хьешш доаьчча гІорьгІа, цкий адресах гІорьгІаш. Хіаьта а болх баш ала йиш яц цо. Гурган тоъаш хозача, ведда ДІаГІаьвда Іадраьхьман телефона:

— Алло! Иван, хьо вий из? Со-м Маруся . яр, — хьаьхоз цунна.

— Вец со Иван, Іадраьхьман ве, — аьпе юхайистхуьл воккха саг.

— Хьо Иван ,вецо, трубке іойилелаг! — тІачоех йоІ. — Хьоца тІаЬаш етта муьхь ву со.

Іоьмла воккхача саго трубка, доккхе се доаьих. Дагадох цунна из телефон оттаяр дог доаХаш ше шийта шера очереде лаьттелаг. ХІанз из товарра хьежаш мел ха якха езаргьа-те?

ХЬАСТ

Грозне № 61 йолча берий беша кІел подвала чу бухбуьчаш хьаст ба. Из чуйолча цІенна ДІаГІа е ваха Іа ладийгІаче, хиъо хьаеттеча кІежо ду таташ хьахоз. Берий бешш цхьоаагІча я этажа тІа я. Воккх этажашца нах баг. Цу шен ваг ца ваг. Цу ваг вец из хьаст бухбуьла болабенна хе дагайоагІаш.

Экспертизе якха езац из фу хий да хьажа, хьаьди аьнхача а кхочІен ба. Керда ГІаьГІаьвначе сего бата тІа йоаІаьвнаг лоацаш, хІаьта дуьхьна хана дена укхаза ваташ боьна саг шех воацаш ДІаелел. Из цу хьажага аьнна... ...

МИКАЛ ДІАЙОХАЛАЦ

Назранс Тутаева Аьсета цІерагІа йолча улицаГІ тІаш ДІаьхь даха дезаш тІулаяр нийсденнадий шуо? Нийсденна деца, дуьхьа саг ма хилалаш!

Боьхонца дехаг укхаза тоъатаран. Хьалхе ухх моттиг ца хиннача саго ухх укхаза хиннад а аргІаеш. Тротуараш хиннача кІоагІаш доаьхх. ДогІа дийхьана гоьм: кІанчІаш ноьгІа саг ваг ца хьаст бухбуьла болабенна ца дагайоагІаш.

Экспертизе якха езац из фу хий да хьажа, хьаьди аьнхача а кхочІен ба. Керда ГІаьГІаьвначе сего бата тІа йоаІаьвнаг лоацаш, хІаьта дуьхьна хана дена укхаза ваташ боьна саг шех воацаш ДІаелел. Из цу хьажага аьнна... ...

МИКАЛ ДІАЙОХАЛАЦ

Назранс Тутаева Аьсета цІерагІа йолча улицаГІ тІаш ДІаьхь даха дезаш тІулаяр нийсденнадий шуо? Нийсденна деца, дуьхьа саг ма хилалаш!

Боьхонца дехаг укхаза тоъатаран. Хьалхе ухх моттиг ца хиннача саго ухх укхаза хиннад а аргІаеш. Тротуараш хиннача кІоагІаш доаьхх. ДогІа дийхьана гоьм: кІанчІаш ноьгІа саг ваг ца хьаст бухбуьла болабенна ца дагайоагІаш.

Экспертизе якха езац из фу хий да хьажа, хьаьди аьнхача а кхочІен ба. Керда ГІаьГІаьвначе сего бата тІа йоаІаьвнаг лоацаш, хІаьта дуьхьна хана дена укхаза ваташ боьна саг шех воацаш ДІаелел. Из цу хьажага аьнна... ...

БЕЛАМ А БЕЛХАМ А

ча цІаьгІа вахача Гамаев Іадраьхьмана цІаьгІа телефон латт. Цун цкий номер 3-89-55 я. Цхьаьнакхетарг, цу номераьх ДІаГІаьва телефон хьа хьешш доаьчча гІорьгІа, цкий адресах гІорьгІаш. Хіаьта а болх баш ала йиш яц цо. Гурган тоъаш хозача, ведда ДІаГІаьвда Іадраьхьман телефона:

— Алло! Иван, хьо вий из? Со-м Маруся . яр, — хьаьхоз цунна.

— Вец со Иван, Іадраьхьман ве, — аьпе юхайистхуьл воккха саг.

— Хьо Иван ,вецо, трубке іойилелаг! — тІачоех йоІ. — Хьоца тІаЬаш етта муьхь ву со.

Іоьмла воккхача саго трубка, доккхе се доаьих. Дагадох цунна из телефон оттаяр дог доаХаш ше шийта шера очереде лаьттелаг. ХІанз из товарра хьежаш мел ха якха езаргьа-те?

ХЬАСТ

Грозне № 61 йолча берий беша кІел подвала чу бухбуьчаш хьаст ба. Из чуйолча цІенна ДІаГІа е ваха Іа ладийгІаче, хиъо хьаеттеча кІежо ду таташ хьахоз. Берий бешш цхьоаагІча я этажа тІа я. Воккх этажашца нах баг. Цу шен ваг ца ваг. Цу ваг вец из хьаст бухбуьла болабенна ца дагайоагІаш.

Экспертизе якха езац из фу хий да хьажа, хьаьди аьнхача а кхочІен ба. Керда ГІаьГІаьвначе сего бата тІа йоаІаьвнаг лоацаш, хІаьта дуьхьна хана дена укхаза ваташ боьна саг шех воацаш ДІаелел. Из цу хьажага аьнна... ...

Республика экранаш тІа

«ВАХАШ ВАР ДЕНАЛ ДОЛА КАПИТАН»

...1944 шу. ТІом малхбуьзенгахьа ДІабодаш бар. ХІаьта Кьулбехьа, немций цІаькха гаьна ДІахьалхашкхьа ца бохалучаь, лира тІом латтар сингала а форда тІа а. Шовхьчеьн дицаГІча шера бІаьсти миссел тІаьрахой кемаш цІаькха хиннадаран укхаза. Кьулбехьарча доаьон тІа цу ханз санна лира тІемаш а хиннадаьр...

Из керда фльм хетадаь да Сийлахь-боккхача Дайменха тІема бирсача шерашца вай Дахьен Кьулбехьарча фордий доаьонаш тІа ГІаьрахоех лийтача чугулъяь дола города кьулбехьара даьхьеш. Транспортаца нийс беш поа ха 30 — 40 минут кІеанГьеннай дукхха ереванДаьта. ХІанз цІе миллионга кхочаш пассажирашн ДІаьхьа буг метрос бетта.

Тахан тоъал шьара гучаюьлаш я Еревански метрой ДІахора перспективаш а. Хьалхара аргІа чаьхьььаьнгІ тІехьаьгІа «Аэропорт» яхача нах бахача массивагаьха йилла йолайнр траса. Проектировщий планаш аьхха ХьийлаІ Армене столица дегІаяра перспективаша. 90-ча шерашка хьалде долдерда «Дружба» яха станци ереванскн автозаводца ювзарГІоьаш дола хьаьстта га. Города хІанзара ВІистоп ДІахо йодача хана вІаьш ювзарЬа метрой радиальни линеЬца.

Г. ОГАНЕСЯН. (АПН).

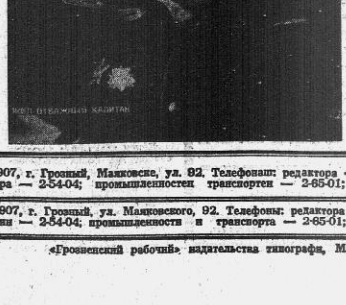

«МАМА, СО ДИЙНА ВА!»

Иштта цІи тиллай шоай кердача кинолентах белорусски кинематографисташа — режиссера Н. Добролюбовен сценариста В. Халипнен. Картинн дуьц тІема хаьнарча патриотически декхара тешаме хилара, мадарра долча кьонахчана символ а хиле ДІаотт цу фильме, Дахьен сийдола кьонгаш цигара. ТІом бе форда тІа ДІанха тІемаформда базех цІ! хийна ЗІамина Кьулбехьан городок.

Драматурга Кармалина Светланас Дайменха тІема тІема ювнаш дуьхьашка язьяь сценари яц цу фильма ЗІамина.

Картина дьаьнкад режиссера-постановщика Рудольф Фрунтова. Цу фильме теркам тІаоэаш болча турпалий ролаш ловзаш кьонача аьттораша — дебютанта Александр Куляминна (Анастасий Чинова), Маргарита Сергеевас (ТасеЬ), И. Ясуловина, А. Гусева, Ю. Дуванова.

КЕРДА-ДАРАШ

КЕРДА ВЫСТАВКА

Академика П. Захарова цІерагІча изобразительни искусства музее Іалам лорадерда общества Совето хьайийлай керда выставка. Хуьзара шовй экспонаташ гойташ я Минлесхоз, краеведческий музей, изобразительни искусства музей, № 127 йола берий бешш. Иштта го йиш я укхаза университета, охотничспекце, кьонача натуралистий экспонаташ Республикански филателистий общество маркай выставка яьй.

Дохкха декъа лаьцед выставка кийчьеш халкъ говзанчаша М. А. Чеботаева, К. Д. Попов-допулос.

Выставка хьаелаш кьамаьлаш дир республикански Іалам лорадера общества совета директора заместителя Г. Г. Самарске, краеведчески музея Іалама отдела заведующего С. А. Анисимове, № 127 йолче берий беша заведующе С. И. Матвеевас, музеи болхлочо Е. А. Галдаевас.

* * *

Ремонт эьчуг тІехьаГІа юха а хьайийлай Н. К. Крупске цІаьгІа культуре ЦІаьгІа йола машиннаькъахой музей. Йоккхача зале дІаийсийгІ музея экспонаташ. Из хьеш, тоаьш дукха кьезьйигад пенсионера, болх беш болча хьаьгІаьгІа ветерااнаш, цар дезаЬаш, комсомольцаш, пионераш. Укхаза тайп-тайпара, разделаш я. Уж хетаьй Грозненски машиннькъа ДІадахечан таханарчен деношта.

Граждански, тІема, къаьгІаьгІа тредицеш ювцеш я хьалхара кхо разделе. Укхаза де тайп-тайп парча шераша дІаеча дикагІбочча машиннькъахой сурташ, царна печчаьхьлехен совгІаташ делдера тешаеш. Хоза кийчьеьй я ЧІьхььгІарга династеьш аьха стенд.

Музея экспонаташ наькъарчІа кьонача тІехьенне интернационални, патриотически, профессионални хІетам баларе. Каст-каста болча ДІаьхьа укхаза хьовзаГІча № 105, № 91 шкІолай дешархой.

М. МАЖИТОВ.

✦

ЭЦАРХОЙ РАЬЗА ВА

Боьхонца дола доккха совгІат хилар Малгобекерча районера Долмов Бахача нах № 4 йола университар хьаелларх. БІарг тІаотташ я Іай а аьхьа а дуьхьдеча берзкий, кога гІирса, парфюмере, спортивнеи искусства, берий отделеш.

Юртахошта дукха езаеннай «Юртбоьахаш хьалхалаттаршта» яха отдел. Кест-каста го йиш я укхаза «Малгобекский» яхача совхозо болхлочІ спецтракторашца, доярки. Тиха чура эца йиш кац, шоферашца, кхьйола я «Москвич-412» яха автомашинца а. Дукха я укхаза машина, велосипеда, мотоцикла оттаьлаш. Царна юхе дукха эцархой то йиш я.

Къаьстта хоза я искусства отдел. Тайп-тайпара музыкальни инструменташ, спортивнеи сувенирашца я цига. Тиха заведующи ца дукхача хана дена райпо болх беш хьаьоеГІа Ю. Гомкертиев.

— Кога гІирс боьхача отдела ассортимент шер ца йинча дергдеш тхо,— йоах цо. — ДукхагІча дешче цига соц эцархо.

— Со укхаза ечІа ма-са ца цІайодаеш, — йоах эцархочо Чинтиева Салимата.

Районе юрташкера, Малгобекера, лоаллаца ядеча республикаьрга нах го йиш я укхаза хІара дийнаьха. ХІаьта эцархо чувяргІа хьежжа дІаБодаеш тіеа болх.

М. КАРТОЕВ.

ХЬАМСАРА ЭЦАРХОЙ!

«Промтовары» яхача махбеча объединене шоана лаьрХІа дохкаш да вай мехкеи доаоол дехьеи хьалаь дукха кІувсаш. Шоана уххаза кордерДга шеррача ассортиментагІа Молдаве, Цимлянске, Вьетнаме, Монголе хьадаь тайп-тайпара размраш йола кІувсаш. Тхо хьежаш да шо тхоай тіна тІа дахнарГа!

Тина адрес: «Мебель-ходтоварЬ» яха № 34 йола тина, Жигулевская, ул., 6.

«Промтовары» яха объединени.

ТЕЛЕВИДЕНИ

12 ОКТЯБРЬ
I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.35 — г. Ленинграда фольклорни ансамбла дІоаьна концерт.
8.55 — Гвинейски Іама иоаьхьаьр». Кинокомедия.
9.25 — Товарищ, гІуьаьхдар, дикад.
9.55 — МВД дуьхьой оркестрий концерт.
10.40 — Г. «хоъ икс» дамненна сецаГІ» яха художественни телефильм.
11.45 — Изобразительное искусство. «Музейна соВгІатаь».
12.15 — Илли оаг И. Сохаев. «Фильм-концерт».
12.45 — Художественни гимнастикех йола дуьнен чемпионат. Нешинера передача.
13.40 — «Дезаьи школеь». Телеэкурнал.
14.10 — «Салалаг» яхача халкъа хьоаллаьмах йола Дуьнен хьаьшта юьгьера телевизионни программаш VI-гІа фестиваль. «Фиеста гІайреная». (Финляндиеь).
14.30 — «Керлдараш».
14.45 — Новоохой базари.
15.45 — Фильм — берашта. «Хіамах ихеераш воаца атама».
16.45 — «ПиратГурилГ». Мультфильм.
19.00 — «Дега тІара», Костромски областерача юрта боьхама ньаьхьагамхошца ВІашагІкхетар.
21.00 — «Ха».
21.35 — «Гетгара доаРхіаме рейс». «Михаил Сомов» яхача ІЬамал - экспедиционни комиГа «Владивостоки ледоноваца яьча специальни антарктически экспедицех».
22.05 — «Дегагара летагра» яхача фильмаь-концерта цунна ера. Илли оаг Висер Кирова.
22.35 — «Керлдараш».

II ПРОГРАММА

8.00 — «Зарядка е ДІаоттаГ».
8.15 — «Хіара сурта тІа — мадЬ».
8.35 — Ритмически гимнастика.
9.00 — «Эрсий мотта яьхьа мамаьр».
9.30 — Документальни телефильмаш.
10.00 — «Саята» яхача Белоруссе халкъа музыка ансамбла концерт.
11.00 — Фильм — берашта, «Хіамах ихеераш воаца атама».
12.15 — Омски телевидене стуле программа.
13.15 — ДІоаВ ІоІамерча вІаьвгІетарах йола дуьнен чемпионат. Венгрера передача.
14.00 — «ЦхьаьГ тхоона ІІаьлара вий ийоуе». Фильм-концерт.
14.55 — «Тха корреспонденташ дуьнен».
15.25 — «Салалаг» яхача халкъа ихеераш йола Дуьнен хьалкъашта юьгьера телевизионни программаш VI-гІа фестиваль. «Фиеста гІайреная» (Финляндиеь).
15.45 — «ЦІай шамар». Кхо сери йола художественни фильмаш.
16.55 — Мультфильмаш.
17.15 — «Дуьнен кагйрхой».
17.50 — «ЦхьаьГІа мацьлет атаГІе». Документальни телефильм.
18.00 — Футболах йола СССР чемпионат. «Динамо» (Москва) — «ЖальГирис». 2-гІа тайм.
19.00 — «Ненаьнан ГІирг» яхь радиожурнал (эрсий мотта).
17.15 — «Ашарий почтаь (ГІалгІай мотта).

УКВ

17.00 — Крановский. «ХьалхаРа безам» яха радиоспектакль.
17.39 — «Са даймохь». Концерт.
19.11 — Кьона оаьш.
19.41 — Сайраньра хьалхара ашарш.

13 ОКТЯБРЬ

7.15 — «Грозненски рабочий» яхача республиканнаГа газета обзор.
7.23 — «Ленинан ненъ» яхаРа республикански газета обзор.
7.30 — Передачай программа (эрсий мотта).
7.33 — Передачай программа (ноьхчий мотта).
7.35 — Хоамаш. Хаоттам (эрсий мотта).
8.25 — «Шовха дукхаеш ашарш» (эрсий мотта).
11.00 — «Ненаьнан ГІирг» (эрсий мотта).
16.30 — «Кьона тІехьа» (ноьхчий мотта).
18.00 — «Шовхьн глобус» (эрсий мотта).
16.30 — «Кьона тІехьа» (ноьхчий мотта).
18.00 — Нилела доттагІаш ловзаеш дола концерт (ноьхчий мотта).

УКВ

18.00 — Краснознаменни газарча малхбоьлера всевра ансамбла оркестр ДІалоцаш.
18.32 — Юрт боьхама боьхлой Дена хетадаь концерт.

ХьаьвнаьнгІ

Тахан республике ГІоллеп Грозненс хуьнгалуш морхаш а йолаш, йоачан а йоацаш, малхбоьлехьара секунда 8—13 метр сиха мух а хьеха, фегара температура республике ГІолла 9—14, Грозне 11—13 градус йІоьхьал а йолаш ха хилла мег.

Кхоанен ломмен кхоаллаьнаш а йолаш, цхьацайалча моттигашка доГІа а деллаш, доХх а доллаш, бе-бева оагІоьнашкарча — секунда 3—7, метр мух а боаш, фегара температура биЬсашка 7 — 12, денощка 13—18 градус йІоьхьал а йолаш ха латта тарлу.

Метеостанция.

Хьамсара новкъостий!

ДІАХОХЬОШ ДА 1986 ШЕРА

«СЕРДАЛО»

ГАЗЕТА ЯЗЛУГА

Газет язду «Союзпечата» ерригача отделенешкеи агентствашкеи, предприятешкарча, учрежденешкарча, организацешкарча общественни уполномоченнеша.

Газет яздар мах: шера—4 соми 8 кепиги, ах шера—2 соми 4 кепиги.

Редактор О. Б. ГАДАБОРШЕВ.

ТХА АДРЕС: 364907, г. Грозный, Маяковске, ул. 92. Телефонаш: редактора — 2-45-57; редактора заместитела — 2-85-07; бехьтохама секретара — 2-84-68; отделий: партийна вахара — 2-54-04; промышленностни транспортеи — 2-65-01; юрта боахама — 2-47-84; культура — 2-64-75; письмой — 2-85-64, корреспонденце — 2-80-88.

НАШ АДРЕС: 364907, г. Грозный, ул. Маяковского, 92. Телефоны: редактора — 2-45-57; заместителя редактора—2-85-07; ответственного секретаря — 2-84-68; отделов: партийной жизни — 2-54-04; промышленности и транспорта — 2-65-01; сельского хозяйства — 2-47-84; культуры — 2-64-75; писем — 2-85-64; корректорская — 2-89-88.

Газет арадувл шинареи, ереи, шоаттеи деношка

СФ05280. «Грозненский рабочий» издательства типографи, Маяковске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 4471.